

Lausunto

27.1.2023

VN/1885/2023
VN/1885/2023-MMM-1

Maa- ja metsätalousministeriö, ruokaosasto

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LUONNONVARAOSASTON LAUSUNTO LAUSUNTO-PYYNTÖÖN 23.12.2022 VN/5423/2020-MMM-32

Maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaraosasto kiittää ruokaosastoa hyvästä valmistelusta ja lausuu lausuntopyyntöön *Valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuesta ja Valtioneuvoston asetus porotalouden ja luontaiselinkeinojen rakennetuista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta* seuraavaa.

Lain maatalouden rakennetuista (1476/2007) 13 § mukaan yhteinen ojitusinvestointi on tuettavissa vain, jos siitä on saatu vesilaissa tarkoitetun valtion valvontaviranomaisen puoltava lausunto, jonka edellytyksenä on, että toimenpide edistää ympäristön tilaa. Tämän puoltavan lausunnon edellytyksistä on tarkoitus säätää valtioneuvoston asetuksen maatalouden rakennetuista 26 §:ssä. Tuen edellytyksistä säätäminen selkeästi ja yksiselitteisesti on oleellista niin tuen hakijan, tuen myöntäjänä toimivan ELY-keskuksen E-vastuualueen kuin vesilain tarkoittamana valtion valvontaviranomaisena toimivan ELY-keskuksen Y-vastuualueen kannalta.

Luonnonvaraosasto esittää, että valtioneuvoston asetus maatalouden rakennetuista 26 § muutetaan alla olevaan muotoon, jossa on suhteessa lausunnolla olleeseen versioon muutettu seuraavaa.

- Puoltavan lausunnon edellytyksenä olevat ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävien yhteisten ojitusinvestointien vaatimukset on ilmaistu yksiselitteisesti.
- Ojitussuunnitelmaan sisällytettävien rakenteiden, toimenpiteiden tai suunnitteluratkaisujen listaa on täydennetty luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi, jotta se kattaa kaikki CAP-suunnitelman mukaiset seikat.
- Termien käyttöä on selkeytetty viitattaessa rakennetukilain mukaiseen yhteiseen ojitusinvestointiin ja vesilain mukaiseen ojitushankkeeseen.

26 §

Yhteinen ojitusinvestointi ja yhteistä ojitusinvestointia koskeva suunnitelma

Tukea yhteiseen ojitusinvestointiin voidaan myöntää ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävää peruskuivatustoimintaa varten. Peruskuivatuksella tarkoitetaan purojen ja valtaojien perkausta, kaivua ja padotusta, putkiojen rakentamista sekä peltoalueiden pengertämistä ja pumppaamoiden perustamista riittävien edellytysten luomiseksi paikalliskuivatukselle, erityisesti salaojitukselle. Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävää peruskuivatusta voidaan toteuttaa hyödyntäen luonnonmukaisia suunnitteluratkaisuja kuten kaksitasouomia, uomien mutkaisuutta, suojavyöhykkeitä ja tulvatasanteita taikka muita vastaavia ratkaisuja tai rakennelmia.

Ympäristön tilaa ja kestävää tuotantotapaa edistävillä yhteisillä ojitusinvestoinneilla on olta-
tava myönteinen vaikutus vesiensuojeluun, luonnon monimuotoisuuteen ja

ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, ja niillä on luotava edellytykset maan kasvukunnon parantamiselle, tehokkaalle ravinteiden käytölle, maaperän tiivistymisen ehkäisylle sekä ravinteiden huuhtoutumisen tai tulvien vähentämiselle.

Yhteistä ojitusinvestointia koskevaan suunnitelmaan on sisällytettävä vesilain (587/2011) 5 luvun 15 §:n vaatimusten lisäksi suunnitelmat hankkeelle tarkoituksenmukaisista rakenteista, toimenpiteistä taikka luonnonmukaisista suunnitteluratkaisuista:

- 1) ojituksesta aiheutuvien vahinkojen ja haittojen estämiseksi tai vähentämiseksi;
- 2) ravinteiden ja kiintoaineksen pidättämiseksi;
- 3) virtauksen viivyttämiseksi;
- 4) muuttuviin sää- ja vesiolosuhteisiin sopeutumiseksi ja
- 5) luonnon monimuotoisuuden edistämiseksi.

Tuen hakijan ollessa muu kuin vesilaissa tarkoitettu ojitusta varten perustettu vesioikeudellinen yhteisö, edellytyksenä on, että tuettavasta yhteisestä ojitusinvestoinnista on tehty siihen osallistuvien keskinäinen sopimus, jolla sovitaan ojitusinvestointiin liittyvän vesilain mukaisen ojitushankkeen toteuttamisesta, sekä hankkeelle on valittu yksi tai useampi toimitsija.

Lisäksi luonnonvaraosasto toteaa, että asetusluonnoksen 26 §:n momentit 1, 2 ja 3 annetaan perustuen maatalouden rakennetukilain 13 §:n 5 momenttiin, ja 26 §:n 4 momentti perustuen maatalouden rakennetukilain 7 §:n 4 momenttiin.

Osastopäällikkö

Tuula Packalen

Vesitalousjohtaja

Olli-Matti Verta

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö, ruokaosasto

VN/1885/2023-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: